

ANARCHISTICKÝ MĚSÍČNÍK

číslo 197
duben 2025

vydává Nakladatelství Anarchistické federace
www.afed.cz // afed@afed.cz

KDO CHCE OKRÁST ŽENY O PRÁVA?

Ač ženy tvořily vždy polovinu lidstva, co se týče postavení ve společnosti, zažívají dlouhodobě postavení menšiny. To znamená, že jsou v mnoha právech kráceny a při mnoha příležitostech diskriminovány.

Stačí poukázat jen na boj za rovné volební právo, které bylo ženám postupně v různých zemích světa přiznáváno až v průběhu 20. století. V Evropě poprvé 1905 ve Finsku a naposledy v roce 1984 v Lichtenštejnsku. Na mnoha místech vedly ženy za toto právo urputné boje a nebály se sáhnout ani k výtržnostem a násilí, aby byl jejich hlas v mužském světě vůbec slyšet. Obdobně si musely vybojovat přístup ke vzdělání a k mnoha pracovním a vědeckým oborům. To vše je poměrně nedávná minulost, jejíž stíny se táhnou do dnešních dní. **Stále můžeme pozorovat strukturální nastavení patriarchální společnosti,** která s sebou nesou takové věci, jako je nerovnoměrné zastoupení mužů a žen v politice a ekonomice, tedy v oblastech, v nichž dochází ke kumulaci reálné moci. Stejně tak můžeme stále pozorovat platové nerovnosti mezi ženami a muži na stejných pozicích.

I když si ženy vydobýly (nebo jim bylo na základě bojů jinde přiznáno) právo volit a být voleny, velký pokrok s výjimkou získání alespoň o trochu důstojnějšího postavení ve společnosti to nepřineslo. To je dáno zcela prostým faktem. **Ač byly ženy papírově uznány za rovnoprávné mužům, fakticky k takovému zrovnoprávnění nedošlo.** V politické rovině dělají mužům stafáž, v té ekonomické na nich stále leží většina z břemene neplacené reprodukční práce. A o rovnosti nemůže být řeč, dokud je lidem (bez rozdílu pohlaví) upírána rovnost sociální. Existence kapitalismu znamená zabetonovávání stávajících privilegií, a to jak vlastníků na úkor pracujících, tak majorit nad minoritami, ať už jsou definované jakkoli.

I když situace žen – těch neprivilegovaných – není nijak valná, přesto se najdou ve společnosti síly, které by je chtěly i o to málo, co si za dekády radikálních i reformních bojů vydobýly, připravit. Na jednu stranu je to ubrečená tendence mezi některými muži, kteří jsou příliš slabí, aby se postavili systému, co je v ekonomické oblasti zbavuje důstojnosti, a tak

její náhražku hledají v šovinistických pózách. Na stranu druhou je to přetrvávající náboženské a konzervatistické tmářství, které se naneštěstí nepodařilo po stoletích temna zcela vymýtit.

Právě náboženští tmáři (za přitakávání zmíněné tendence frustrovaných mužů) stojí dnes v čele sil, které se **snaží připravit ženy o právo na rozhodování o svém těle a obecně lidem upřít právo na rozhodování o vlastní sexualitě.** To, co v některých částech světa prosazují islamističtí tmáři, razí u nás ti křesťanští.

Jedním z příkladů jejich protiženské a antiqweer propagandy budiž každoroční Pochod pro život. Ten se koná s podporou církevních papalášů (jimž nedělá problém krýt pedofilní praxi svých kněží), ale i politiků parlamentních stran. Nejde jen o pámbičkářské lidovce, silné zastání má také ve staré konzervativní gardě ODS a u některých postav Babišovy politické divize ANO. Naštěstí počet účastníků tohoto bigotního pochodu – zčásti z Moravy dovezené katolické rodiny s dětmi, které dostanou po bagetě a mohou se projít Prahou – rok od roku klesá. Mimo jiné díky blokádám, které se konají s jasným poselstvím, že **Praha je a bude feministická.**

Hnutí pro život (HpŽ), které pochod pořádá, tam sice už netahá stovky křížů, jelikož se snaží poslední dekádu zbavit image katolibanu, ale základní agenda přetrvává – chtěli by zakázat interrupce a jsou to zavilí homofobové. Jejich požadavkům, které mají vrátit společnost do dob, kdy žena o sobě nemohla nijak rozhodovat a LGBT+ lidé byli pronásledováni a převychováváni, je třeba se opět rázně postavit. Odstrašujícím příkladem je to, co se děje v USA od prolomení precedentu Roe v. Wade (toto prolomení právník HpŽ Jakub Kříž – mimochodem člen katolické sekty Opus Dei – propagoval). Do toho HpŽ se svými záměry masivně lobbuje mezi politiky a rádo by si přivlastnilo agendu pomoci těhotným ženám v nouzi.

Nedovolme tmářům šířit jejich bludy. Nenechme se připravovat o těžce vydobytá práva. Vítejme rozmanitost a respekt namísto unifikace a diskriminace. **Zablokujme 26. dubna klerofašistický pochod Prahou.**